

**Què se'ns
escapa
quan mirem
des de dalt?**

[contra]panorama

La 2a edició de *Panorama*, un projecte triennial iniciat pel MACBA el 2021, manté la intenció original d'«aprofundir en la col·laboració i el diàleg amb artistes i agents culturals del nostre context», però ho fa mitjançant un exercici que es desenvolupa al llarg d'un any i que adopta literalment el títol del projecte per qüestionar tant la rellevància del format triennial (o biennial) com la seva capacitat per oferir una imatge panoràmica del present.

Resulta atractiu pensar que l'art pot dur a terme el mapatge cognitiu d'un sistema-món cada vegada més complex i determinant, traçar «cartografies de l'absolut» aparentment necessàries per a una orientació tant estètica com política. El panorama és un aparell per a la visió total, i com a tal, mostra una imatge que els nostres cossos no poden abastar, sense interrupcions ni zones fosques. Així mateix, pressuposa un lloc privilegiat des d'on es pot prendre possessió del que causa una mirada que abstreu alhora que jerarquitzza. Aquesta mirada –totalitzant i jerarquitzant– ha caracteritzat sempre el museu modern. En aquest sentit, el museu comparteix l'íntima imbricació de les tecnologies cartogràfiques –entre les quals s'inclou el panorama– amb els processos moderns de vigilància, submissió i dominació i, en particular, amb les seves instàncies colonials. I és possible que avui no hi hagi cap altre format expositiu en què l'impuls panoràmic i l'espectre colonial hi siguin tan presents com en el format biennial.

Així doncs, el *[contra]* d'aquesta nova edició de *Panorama* no designa un gest d'atac, sinó la contraposició del pla panoràmic amb el seu contraplà. Davant la necessitat d'orientació i la impossibilitat de traçar un fil sense fissures des de la particularitat a la totalitat, *[contra]panorama* intenta abandonar la il·lusòria talaia panoràmica del format biennial per mirar des d'altres llocs, des d'unes *entrezones*, que s'orienten cap a la

transició entre dins i fora, i entre diverses escales d'acció i pensament.

Es tracta de mirar no sols *des del* museu cap al «nostre context», sinó també des d'aquest context *cap al* museu i la complexitat de relacions, pràctiques, estructures, eines i (inter)dependències que operen en els ambigus però necessaris espais d'articulació que circulen al voltant de l'espai expositiu.

Des d'aquestes costures, descosits i fissures, qüestions aparentment laterals, de vegades incòmodes –encara que fonamentals per a la reproducció de la infraestructura cultural– adquireixen relleu i textura.

Es tracta de mirar no sols el *present* –assumint una èpica moderna que condiona la conquesta del futur a la negació del que ja s'ha esdevingut– sinó també tots aquells passats suposadament superats i que continuen demanant una resposta transgeneracional a les seves preguntes. És així com s'entén la investigació artística en i des del que és processual: com una escolta i matèria porosa i esmunyedissa amb una forma i un contorn que requereixen temps, insistència i diferents formats i moments d'enunciació. No pretenem assenyalar qui són «artistes del moment», sinó pensar quins protocols de manteniment caldran per a la supervivència en el temps de la possibilitat de ser artista.

Es tracta, també, de mirar tot allò que no resulta visible amb facilitat i, tanmateix, organitza poderosament les relacions materials. Cal parar atenció en les infraestructures subjacents als espais de possibilitat (i impossibilitat) que generen els museus, des de la burocràcia institucional i els contractes laborals, fins als paquets de software i l'arquitectura algorítmica que, d'una manera creixent, conformen la relació del museu amb totis lis agents amb qui interactua mitjançant xarxes que

enllacen «el nostre context» amb múltiples altres contextos a escala planetària.

[contra]panorama es planteja com un procés d'investigació col·lectiva que es desenvoluparà des del febrer de 2024 fins al març de 2025 amb diverses intensitats, velocitats i formats. Al llarg d'un any, i a partir de l'arxiu de projectes i preguntes històricament generats des del MACBA i el seu context immediat, *[contra]panorama* obrirà un diàleg coral amb una sèrie d'agents que inclouran, entre d'altres, Elena Blesa, Antonio Gagliano, Dora García, Albert Gironès, Nicolas Malevé, Montserrat Moliner, Julia Montilla, Verónica Lahitte, Eva Paià, Marina Ribot i Jara Rocha.

[contra]panorama és un projecte concebut per Alicia Escobio (Programes Públics, MACBA), Yaiza Hernández Velázquez (Visual Cultures, Goldsmiths), Yolanda Jolis (Educació, MACBA), Anna Ramos (Ràdio Web MACBA) i Isaac Sanjuan (Educació, MACBA), amb la col·laboració de Zaida Trallero (Exposicions, MACBA) i Meritxell Colina (Exposicions, MACBA).

Amb la col·laboració de
Goldsmiths
UNIVERSITY OF LONDON

Horaris

Dilluns, dimecres, dijous
i divendres, d'11 a 19.30 h
(del 25 de juny al 24
de setembre, de 10 a 20 h)
Dimarts no festius, tancat
Dissabtes, de 10 a 20 h
(de 16 a 20 h, accés gratuït)
Diumenges i festius,
de 10 a 15 h

L'entrada del museu té validesa
durant un mes.

Activa-la a la recepció i torna-hi
tantes vegades com vulguis.

Més informació sobre
programes públics, educatius,
Ràdio Web MACBA
i exposicions en el marc
de *[contra]panorama*
a macba.cat

**Fes-te Amic del MACBA
a partir de 18 € l'any.**

MACBA
Museu d'Art Contemporani
de Barcelona
Plaça dels Àngels, 1
08001 Barcelona
macba.cat

Segueix-nos

#contrapanoramaMACBA

